

Kolokwium nr 4: wtorek 20.12.2022, godz. 10:15-11:45, materiał zad. 1-441.

**Zadania do omówienia na ćwiczeniach
w poniedziałek 12.12.2022, środę 14.12.2022 i poniedziałek 19.12.2022.**

Zadania podobne do zadań wcześniejszych można pominąć, jeśli nie sprawiają trudności.

Zadania należy spróbować rozwiązać przed ćwiczeniami !!!

9. Pochodna funkcji

372. Korzystając z **definicji** pochodnej wyprowadzić wzór na pochodną funkcji f określonej wzorem $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$.

Uwaga: Nie wolno używać reguły de l'Hospitala lub w inny sposób omijać bezpośrednie korzystanie z definicji pochodnej. Ta sama uwaga dotyczy kolejnych dwóch zadań.

373. Korzystając z **definicji** pochodnej wyprowadzić wzór na pochodną funkcji f określonej wzorem $f(x) = \sqrt[4]{x}$ na przedziale $(0, +\infty)$.

374. Korzystając z **definicji** pochodnej wyprowadzić wzór na pochodną funkcji f określonej wzorem $f(x) = \sqrt[4]{x^8 + 1}$.

W każdym z kolejnych 10 zadań podaj w **postaci liczby całkowitej lub ułamka nieskracalnego** wartości pochodnej funkcji w trzech podanych punktach.

375. $f(x) = \sqrt[3]{x}$ $f'(1) = \dots\dots$ $f'(8) = \dots\dots$ $f'(27) = \dots\dots$

376. $f(x) = \frac{1}{(x^2 + 1)^2}$ $f'(1) = \dots\dots$ $f'(2) = \dots\dots$ $f'(3) = \dots\dots$

377. $f(x) = \ln(x^2 + 1) + \arctg 2$ $f'(1) = \dots$ $f'(2) = \dots$ $f'(3) = \dots$

378. $f(x) = \ln(x^3 + 1)$ $f'(1) = \dots\dots$ $f'(2) = \dots\dots$ $f'(3) = \dots\dots$

379. $f(x) = \arctg(x^2)$ $f'(1) = \dots\dots$ $f'(2) = \dots\dots$ $f'(3) = \dots\dots$

380. $f(x) = \sqrt{24x + 1}$ $f'(0) = \dots\dots$ $f'(1) = \dots\dots$ $f'(2) = \dots\dots$

381. $f(x) = \sqrt[3]{x^3 - x + 8}$ $f'(-1) = \dots\dots$ $f'(0) = \dots\dots$ $f'(1) = \dots\dots$

382. $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x^4 - x^2 + 9}}$ $f'(-1) = \dots\dots$ $f'(0) = \dots\dots$ $f'(1) = \dots\dots$

383. $f(x) = \frac{1}{\sqrt[5]{x^5 - x + 32}}$ $f'(-1) = \dots\dots$ $f'(0) = \dots\dots$ $f'(1) = \dots\dots$

384. $f(x) = \sqrt{8x + 1} \cdot \sqrt[3]{7x^2 + 1}$ $f'(0) = \dots$ $f'(1) = \dots$ $f'(3) = \dots$

385. Wyznaczyć równanie prostej, która jest styczna do obydwu następujących parabol: paraboli o równaniu $y = x^2$ oraz paraboli o równaniu $y = x^2 - 8x$.

386. Na potrzeby tego zadania prostą nazwiemy *fajną*, jeśli jest styczna do obydwu następujących parabol: do paraboli o równaniu $y = x^2 + 2$ oraz do paraboli o równaniu $y = -x^2$. Wyznaczyć równania wszystkich *fajnych* prostych.

387. Na potrzeby tego zadania prostą nazwiemy *fajną*, jeśli jest styczna do obydwu następujących parabol: do paraboli o równaniu $y = x^2 + 2$ oraz do paraboli o równaniu $y = 2x^2$. Wyznaczyć równania wszystkich *fajnych* prostych.

388. Rozstrzygnąć, czy funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem $f(x) = \sqrt[3]{x^3 + x^5}$ jest różniczkowalna w zerze.

389. Rozstrzygnąć, czy funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem $f(x) = \sqrt[4]{x^4 + x^6}$ jest różniczkowalna w zerze.

390. Rozstrzygnąć, czy funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem

$$f(x) = \sqrt{\sqrt[4]{x^2 + 1} - 1}$$

jest różniczkowalna w zerze.

391. Wyznaczyć taką wartość rzeczywistą parametru a , że funkcja f określona wzorem

$$f(x) = \sqrt{\sqrt{x^2 + 1} - 1} + a \cdot \sqrt[4]{\sqrt[4]{x^4 + 1} - 1}$$

jest różniczkowalna w zerze.

W każdym z kolejnych 7 zadań dla podanej funkcji $f_i: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ podaj wartości pochodnych jednostronnych funkcji f_i w zerze.

392. $f_1(x) = \sqrt{\sqrt{x^2 + 1} - 1}$ $f_1'(0^-) = \dots\dots\dots$ $f_1'(0^+) = \dots\dots\dots$

393. $f_2(x) = \sqrt{\sqrt{2x^2 + 1} - 1}$ $f_2'(0^-) = \dots\dots\dots$ $f_2'(0^+) = \dots\dots\dots$

394. $f_3(x) = \sqrt{\sqrt{x^2 + 4} - 2}$ $f_3'(0^-) = \dots\dots\dots$ $f_3'(0^+) = \dots\dots\dots$

395. $f_4(x) = \sqrt{\sqrt{8x^2 + 81} - 9}$ $f_4'(0^-) = \dots\dots\dots$ $f_4'(0^+) = \dots\dots\dots$

396. $f_5(x) = \sqrt{\sqrt[4]{2x^2 + 1} - 1}$ $f_5'(0^-) = \dots\dots\dots$ $f_5'(0^+) = \dots\dots\dots$

397. $f_6(x) = \sqrt{\sqrt[4]{x^2 + 16} - 2}$ $f_6'(0^-) = \dots\dots\dots$ $f_6'(0^+) = \dots\dots\dots$

398. $f_7(x) = \sqrt{\sqrt[4]{8x^2 + 81} - 3}$ $f_7'(0^-) = \dots\dots\dots$ $f_7'(0^+) = \dots\dots\dots$

399. Funkcja $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ jest określona wzorem

$$f(x) = 1 + x + 2\sqrt{x}.$$

Funkcja g jest złożeniem 100 egzemplarzy funkcji f :

$$g(x) = f(f(f(\dots f(f(x))\dots))).$$

Obliczyć $g'(100)$.

400. Udowodnić nierówności

$$\frac{1}{1301} < \arctg 51 - \arctg 49 < \frac{1}{1201}.$$

401. Udowodnić nierówności

$$\frac{1}{9} < \ln 9 - \ln 8 < \frac{1}{8}.$$

402. Udowodnić nierówności

$$\frac{1}{34} < \operatorname{arctg} 13 - \operatorname{arctg} 8 < \frac{1}{13}.$$

403. Udowodnić nierówność

$$\operatorname{arctg} 6 + \operatorname{arctg} 12 < \operatorname{arctg} 7 + \operatorname{arctg} 10.$$

404. Udowodnić nierówność

$$26 \cdot e^{\operatorname{arctg} 5} < 25 \cdot e^{\operatorname{arctg} 7}.$$

405. Dana jest funkcja $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem

$$f(x) = \sqrt[\pi]{x^\pi + \pi}.$$

Dowieść, że dla dowolnych liczb rzeczywistych dodatnich x, y zachodzi nierówność

$$|f(x) - f(y)| \leq |x - y|.$$

406. Dana jest funkcja $f: [-10, 10] \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem

$$f(x) = \sqrt{10x^2 + 9000}.$$

Dowieść, że dla dowolnych liczb rzeczywistych $x, y \in [-10, 10]$ zachodzi nierówność

$$|f(x) - f(y)| \leq |x - y|.$$

407. Dana jest funkcja $f: [-10, 10] \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem

$$f(x) = \sqrt{5x^2 + 125}.$$

Dowieść, że dla dowolnych liczb rzeczywistych $x, y \in [-10, 10]$ zachodzi nierówność

$$|f(x) - f(y)| \leq 2 \cdot |x - y|.$$

408. Dana jest funkcja $f: [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem

$$f(x) = \sqrt{2x^2 + 2}.$$

Dowieść, że dla dowolnych liczb rzeczywistych $x, y \in [-1, 1]$ zachodzi nierówność

$$|f(x) - f(y)| \leq |x - y|.$$

409. Dana jest funkcja $f: [-4, 4] \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem

$$f(x) = \sqrt{x^2 + 9}.$$

Dowieść, że dla dowolnych liczb rzeczywistych $x, y \in [-4, 4]$ zachodzi nierówność

$$|f(x) - f(y)| \leq \frac{4}{5} \cdot |x - y|.$$

410. Niech funkcja $f: [4, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ będzie dana wzorem

$$f(x) = \frac{1}{x^4}.$$

Dowieść, że dla dowolnych liczb rzeczywistych $x, y \in [4, \infty)$ zachodzi nierówność

$$|f(x) - f(y)| \leq \frac{|x - y|}{256}.$$

411. Dana jest funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem

$$f(x) = \ln(e^x + e^{-x}).$$

Dowieść, że dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y zachodzi nierówność

$$|f(x) - f(y)| \leq |x - y|.$$

412. Dana jest funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem

$$f(x) = \ln(x^2 + 1).$$

Dowieść, że dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y zachodzi nierówność

$$|f(x) - f(y)| \leq |x - y|.$$

413. Funkcja różniczkowalna $f: (0, +\infty) \rightarrow (-\infty, 0)$ spełnia warunki $f(1) = -2/3$ oraz $f(2) = -2/5$. Dowieść, że stąd wynika istnienie takiej liczby rzeczywistej dodatniej x , że

$$f'(x) = (f(x))^2.$$

Wskazówka: $g(x) = \frac{1}{f(x)}$.

414. Funkcja różniczkowalna $f: (0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$ spełnia warunki $f(2) = 1$ i $f(4) = 4$. Dowieść, że stąd wynika istnienie takiej liczby rzeczywistej dodatniej x , że

$$f'(x) = \sqrt{f(x)}.$$

Wskazówka: $g(x) = 2 \cdot \sqrt{f(x)}$

415. Wyznaczyć najmniejszą i największą wartość funkcji f określonej wzorem

$$f(x) = x^2 - 3 \cdot |x + 1|$$

na przedziale $[-2, 2]$ oraz podać, w których punktach te wartości są osiągane.

416. Wyznaczyć najmniejszą i największą wartość funkcji f określonej wzorem

$$f(x) = x + |x^2 - 6|$$

na przedziale $[-4, 3]$ oraz podać, w których punktach te wartości są osiągane.

417. Wyznaczyć najmniejszą i największą wartość funkcji f określonej wzorem

$$f(x) = x + |x^2 - x - 6|$$

na przedziale $[-5, 5]$ oraz podać, w których punktach te wartości są osiągane.

418. Wyznaczyć najmniejszą i największą wartość funkcji f określonej wzorem

$$f(x) = x^2 - \sqrt{4x^2 + 4x + 1}$$

na przedziale $[-3, 3]$ oraz podać, w których punktach te wartości są osiągane.

419. Wyznaczyć najmniejszą i największą wartość funkcji f określonej wzorem

$$f(x) = \sqrt{9x^2 + 6x + 1} - x^2$$

na przedziale $[-2, 3]$ oraz podać, w których punktach te wartości są osiągane.

420. Wyznaczyć najmniejszą i największą wartość funkcji f określonej wzorem

$$f(x) = 3x + |x^3 - 9x|$$

na przedziale $[-4, \sqrt{10}]$ oraz podać, w których punktach te wartości są osiągane.

421. Wyznaczyć najmniejszą i największą wartość funkcji f określonej wzorem

$$f(x) = 2x + \sqrt{x^4 - 98x^2 + 7^4}$$

na przedziale $[-11, 9]$ oraz podać, w których punktach te wartości są osiągane.

422. Wyznaczyć punkty, w których funkcja f zdefiniowana wzorem

$$f(x) = \frac{x}{99} - \frac{10 \cdot \ln(x^2 + 1)}{99} + \operatorname{arctg} x$$

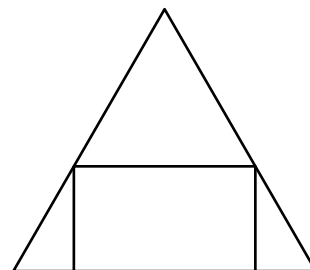
osiąga najmniejszą i największą wartość na przedziale $[9, 11]$.

423. Wyznaczyć punkty, w których funkcja f zdefiniowana wzorem

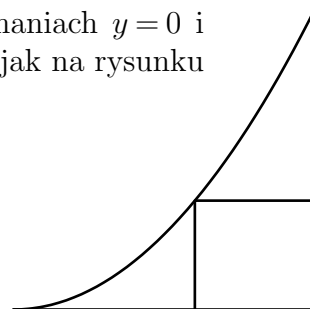
$$f(x) = \frac{9}{x} - \frac{81}{8x^2} + \ln x$$

osiąga najmniejszą i największą wartość na przedziale $[4, 5]$.

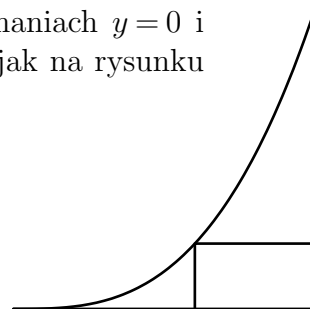
424. W stożku o objętości 1 chcemy umieścić walec w taki sposób, że jedna z podstaw walca leży w płaszczyźnie podstawy stożka, a obwód drugiej podstawy walca leży na powierzchni bocznej stożka. Rysunek obok przedstawia widok z boku, ewentualnie przekrój płaszczyzną zawierającą wspólną oś obrotu stożka i walca. Jaką największą objętość może mieć walec?

425. W trójkąt krzywoliniowy ograniczony prostymi o równaniach $y = 0$ i $x = 1$ oraz parabolą o równaniu $y = x^2$ chcemy wpisać prostokąt jak na rysunku obok. Jakie największe pole może mieć taki prostokąt?

426. W trójkąt krzywoliniowy ograniczony prostymi o równaniach $y = 0$ i $x = 1$ oraz krzywą o równaniu $y = x^3$ chcemy wpisać prostokąt jak na rysunku obok. Jakie największe pole może mieć taki prostokąt?

427. Dana jest funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem $f(x) = \sqrt[4]{x^2 + 12}$. Dowieść, że dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y zachodzi nierówność

$$|f(x) - f(y)| \leq \frac{|x - y|}{C},$$

gdzie $C = 6$ (**wersja trudniejsza**) lub $C = 3$ (**wersja łatwiejsza**).

428. Dowieść, że dla każdej liczby rzeczywistej $x \in (2, 4)$ zachodzi nierówność $\sqrt{x} > \sqrt{2}$.

429. Wyznaczyć największą wartość funkcji $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określonej wzorem

$$f(x) = 5 \sin x - \sin 5x.$$

430. Niech $f(x) = 4 \cos x + \sin 4x$. Podać wszystkie miejsca zerowe pochodnej funkcji f w przedziale $[0, 2\pi)$.

431. Rozstrzygnąć, która liczba jest większa:

$$16 \cdot \operatorname{arctg} 7 + \ln 13 \quad \text{czy} \quad 16 \cdot \operatorname{arctg} 8 + \ln 10 ?$$

Wskazówka 1: Podane liczby są większe od 25, a różnią się o mniej niż 0,02 — nie próbuj bezpośredniego szacowania.

Wskazówka 2: Zbadaj funkcję pomocniczą $f(x) = 16 \operatorname{arctg} x - \ln(x^2 + 1)$.

W każdym z 10 poniższych zadań podaj największą wartość funkcji f na przedziale $[0, \infty)$. Odpowiedzi podaj w postaci liczby całkowitej lub ułamka nieskracalnego.

432. $f(x) = \sqrt{x} - 2x^2$ .....

433. $f(x) = 4\sqrt{x} - x^2$ .....

434. $f(x) = 32\sqrt{x} - x^2$ .....

435. $f(x) = 4\sqrt{x} - 27x^2$ .....

436. $f(x) = 32\sqrt{x} - 27x^2$ .....

437. $f(x) = 4\sqrt{x} - 125x^2$ .....

438. $f(x) = 6\sqrt{x} - x^3$ .....

439. $f(x) = 3\sqrt{x} - 16x^3$ .....

440. $f(x) = 8\sqrt{x} - x^4$ .....

441. $f(x) = \sqrt{x} - 16x^4$ .....